

Lumea are nevoie de mii de miliarde de dolari pentru a face fata amenintarii climatice (AFP)

Sprrijinirea statelor vulnerabile pentru a face fata efectului multiplicator al schimbarilor climatice asupra secetei, inundatiilor, valurilor de caldura si megafurtunilor tropicale va necesita mii de miliarde de dolari, nu miliardele de dolari despre care se discuta acum la Conferinta Natiunilor Unite privind schimbarile climatice (#COP26) de la Glasgow (Scotia), arata un proiect de raport al Natiunilor Unite obtinut de AFP.

Esecul statelor bogate în a-si respecta promisiunea de a acorda anual 100 miliarde de dolari pentru natiunile vulnerabile a devenit un punct nevralgic al discutiilor de la Glasgow, care se apropie vineri de final.

Dar costul real pentru a permite în continuare ca atmosfera sa se încalzeasca va fi cu mult mai ridicat.

Proiectul de raport al grupului interguvernamental de experti privind schimbarile climatice (IPCC), care ar urma sa fie publicat la începutul anului viitor, arata ca cifra de 100 miliarde de dolari nu este decât un avans pentru ce este necesar de pregatit pentru efectele inevitabile.

Orasele inundate, deficitul de alimente, valuri mortale de caldura si migratia în masa vor creste costul prevazut.

"Costurile adaptarii sunt semnificativ mai ridicate decât s-a estimat anterior, având ca rezultat sporirea "deficitului de finantare pentru adaptare". "Actualele acorduri de guvernanta pentru finantarea adaptarii sunt inadecvate pentru nivelul anticipat al impactului climatic", se arata în raportul de 4.000 de pagini.

Suprafata pamântului s-a încalzit cu 1,1 grade Celsius fata de nivelul anterior industrializarii, marind fenomenele meteo extreme pe glob.

Iar lumea este în grafic pentru o crestere dincolo de obiectivul din Acordul de la Paris, de limitare a încălzirii între 1,5 si 2 grade Celsius.

Chiar tinând cont de noile angajamente privind reducerea emisiilor de carbon din acest an, suprafata pamântului se va încălzi totusi cu un nivel "catastrofic" de 2,7 grade Celsius, arata calculele Natiunilor Unite. Cu cât mai mult cresc temperaturile, cu atât mai ridicate sunt costurile protejarii societatii contra cataclismului climatic, avertizeaza IPCC, principala autoritate globala în stiintele climatice.

Pâna în 2050, necesitatile de finantare pentru adaptare ar putea atinge o mie miliarde de dolari în fiecare an, în anumite scenarii privind emisiile.

La o încălzire cu doua grade, costurile adaptarii numai în Africa ar urma sa creasca "cu zeci de miliarde" în fiecare an.

Proiectul de raport obtinut AFP detaliaza impactul climatic si cresterea necesitatii pentru adaptare.

Multi oameni de stiinta, inclusiv unii autori cheie ai raportului, regreta ca documentul nu a fost publicat înaintea reuniunii de la Glasgow. Între timp, expertii si diplomatii au început sa faca evaluari care sunt mult mai ridicate decât cifrele puse pe masa la negocierile COP26.

Angajamentul din 2009 de a acorda anual 100 miliarde de dolari pâna în 2020 - acum amânat pâna în 2023 - era

menit sa ajute tarile vulnerabile din punct de vedere climatic sa-si faca economiile ecologice si sa se pregateasca pentru efectele inevitabile.

Dar ceea ce parea o suma importanta în 2009 pare astazi derizoriu.

"Acest angajament de 100 miliarde de dolari este depasit. Pe teren, stiinta si realitatile au depasit ceea ce ar fi trebuit sa faca angajamentele. Când vorbim de finantare post 2025, este într-adevar necesar sa fie la nivelul de mii de miliarde de dolari", sustine Rachel Cleetus, economist la UCS (Uniunea oamenilor de stiinta îngrijorati).

Mohamed Adow, seful organizatiei Power Shift Africa din Nairobi, a declarat pentru AFP ca suma de 100 miliarde de dolari "nici macar nu zgârie suprafata necesitatilor reale pentru statele în curs de dezvoltare. Adaptarea este un unghi mort imens când vine vorba de a face fata urgentelor climatice".

Necesitatea urgenta de fortificare împotriva impactului schimbarilor climatice - care vor fi severe chiar si la o încălzire de 1,5 grade Celsius - este scoasa în evidenta de proiectiile din proiectul de raport al IPCC privind efectele pagubelor provocate de cresterea temperaturilor asupra fiecarui sector al societatii.

Într-un singur oras aflat la joasa altitudine - Guangzhou din sudul Chinei - pierderile estimate ar putea depasi un sfert dintr-o mie de miliarde de dolari pe an fara masuri de adaptare, cum ar fi sisteme de aparare masive contra inundatiilor, în cazul unei cresteri suplimentare cu 20 de centimetri a nivelului marii.

La o încălzire de doua grade Celsius, oceanele ar urma sa creasca de doua ori pe atât.

În cel mai rau scenariu al încălzirii, pagubele anuale suferite de Guangzhou ar putea depasi o mie de miliarde de dolari. Alte orase aflate la joasa altitudine, cum ar fi Mumbai, cu mai putine resurse, se confrunta cu un nivel similar de devastare.

Din cauza inundatiilor ar urma sa-si paraseasca locuintele 2,7 milioane de persoane din Africa în fiecare an pâna la mijlocul secolului, iar culturile de baza si valoarea lor nutritionala se vor diminua, sporind spectrul malnutritiei extinse, iar valurile de caldura vor duce la scaderea productivitatii si vor reprezenta o povara pentru sistemele de sanatate.

Investitiile financiare pentru adaptare sunt în cel mai bun caz vazute ca o investitie în costurile evitate, arata raportul IPCC.

De exemplu, cheltuind 1.800 miliarde de dolari în urmatorul deceniu pe sisteme de avertizare timpurie, agricultura si infrastructura rezistenta la clima, conservarea mangrovelor si îmbunatatirea accesului la apa "ar putea genera beneficii nete de 7.200 miliarde de dolari".

"Investitiile în adaptarea climatica sunt într-un fel ca obtinerea unei asigurari pentru un eveniment cunoscut", a apreciat Brian O'Callaghan, cercetator la Universitatea Oxford si autor al unui raport publicat recent de Natiunile Unite.

Adow si altii au cerut "un raport special" al IPCC pentru a cuantifica adaptarea globala, masurând impactul încălzirii globale.

"Trebuie sa facem o evaluare cât mai obiectiv posibila a costurilor adaptarii si atenuarii", a declarat Max Puig, negociator din partea Republicii Dominicane.

Un raport publicat anterior de Natiunile Unite arata ca necesitatile de finantare ar putea fi aproape de 300 miliarde

de dolari pe an în 2030, urmând să crească la 500 miliarde de dolari până în 2050.

Un grup de state din Africa, sprijinit de China, India și alte mari economii emergente, au cerut țărilor dezvoltate să mobilizeze cel puțin 650 miliarde de dolari pe an doar pentru a începe adaptarea în 2030.

Separat, Fiji și alte insule mici au propus un prag pentru jumătate din acea sumă din 2025, "pentru a debloca soluții de ultim moment", a declarat pentru AFP Aiyaz Sayed-Khaiyum, ministrul Economiei și Schimbărilor Climatice din Fiji, la COP26. Acesta a explicat că statele bogate trebuie să recunoască urgența și faptul că o soluție fragmentară este inadecvată.

"Nu poți construi un perete al unei case într-un deceniu și să te aștepți să-ți servească ca adăpost, avem nevoie de un adăpost acum", a spus oficialul din Fiji.